

Norge beveger seg i riktig retning

Taler

Jens Stoltenberg

Dato

1 januar 2013

Sted

NRK og TV2

Omstendigheter

Nyttårstale

1 Kjære alle sammen,

I år er det nøyaktig 100 år siden norske kvinner fikk full stemmerett på linje med menn.

5 Det var jammen på tide, tenker vi i dag.

Men den gang var det en milepæl.

Og det markerte starten på et eventyr for et helt land.

Gjennom 100 år har økt likestilling tent håp, utløst drømmer og gitt ny kraft til troen på et bedre samfunn.

10

Det skal vi feire i år!

Og vi skal huske kvinnene som gikk først, de som krevde det opplagte - å få bestemme selv.

15

En av dem var Fernanda Nissen,

borgerfruen som stilte seg i spissen for fyrstikkarbeidernes streik i 1889,

og som ga svar på tiltale til dem som hevdet at kvinner ikke egner seg i politikken.

20

«Forbannet sludder», smalt hun tilbake.

Grete Waitz var en annen,

en idrettslegende som skapte magiske øyeblikk,

et menneske som brøt barrierer.

25

Grete Waitz viste jenter over hele verden at intet løp er for langt.

Da Gro Harlem Brundtland i 1986 dannet sin kvinneregjering, skrev hun
30 historie.
Åtte av 18 regjeringsmedlemmer var kvinner.
Ved en pikeskole i Japan ble gjennombruddet hyllet med diktet «Den dagen
fjell vil bevege seg».

35 #

Likevel.
Det største fjellet flyttet seg i stillhet.
For det aller viktigste er at kvinnene endelig kunne gjøre sine egne valg.
40 Jobbe hjemme, eller gå ut i arbeidslivet?
På 40 år tok 600.000 kvinner steget ut i lønnet arbeid.
I dag er det jentene som dominerer statusfag som jus og medisin.
Utdanning var og er nøkkelen til valgfrihet for kvinner.
Nøkkelen til framtiden.
45 Derfor er det så gledelig at norsk skole - og våre lærere - nå viser fin framgang i
internasjonale undersøkelser.

Slik bidrar en god skole til å skape et av verdens mest likestilte land.

50 #

Med modige kvinner som forbilder skal vi våge å tegne et ideal for landet vårt:
Et inkluderende, likestilt og trygt Norge.
Et samfunn av fem millioner individer - vevd sammen til en nasjon av tillit til
55 hverandre.

Kontrakten er enkel.
Alle må yte etter evne, og alle skal få etter behov.
Frihet og trygghet - skapt av fellesskapet - det er magien i landet vårt.

60

Amerikanerne har sin drøm. Vi har den norske modellen.
Vår vei lyder kanskje ikke så eventyraktig, men den er desto sikrere.
Når vi kombinerer frihet og trygghet, får flere oppfylt drømmen sin.

65 Så min påstand er:
Det er lettere å få oppfylt den amerikanske drømmen i Norge enn i Amerika.

Det skal vi være stolte av. Og ta vare på.
For det er Norge.

70 Det er oss.

Samtidig advarer jeg mot å tro at det blir slik uansett.
Eller tro på at det fins fribilletter.

Kraften i det norske samholdet er at alle bidrar.

75 Ingen kan bare kreve.

Enhver må spørre seg selv - hva er mitt bidrag?

Åpner vi for at noen slipper unna,
for eksempel ved å snyte på skatten,
jukse med trygden,

80 eller gi seg selv høye lønnstillegg mens andre viser moderasjon,
- da ødelegges limet i samfunnet vårt, og tilliten til fellesskapet svekkes.

#

85 Norge er ikke et perfekt land, men Norge er et godt land.
Mange europeiske land opplever nå krise. Vi er et land i vekst.
Vi forsker mer,
utvikler mer,
og vi skaper nye bedrifter.

90

Norge beveger seg i riktig retning.

Desto viktigere er det å stille opp for dem som står på utsiden.
- som strever med å få endene til å møtes,

95 - som er ensomme,

- eller som sliter på andre måter.

Det føles ekstra tøft i et land der flere og flere har det godt.

#

100

Så til en hjertesak for meg.

Hvert andre minutt dør en fødende kvinne et sted i verden.

Dette er et av de mest brutale uttrykk for kvinneskimmingering jeg vet om.

Og hvert femte sekund dør et barn.

105 Som kunne vært reddet.

Derfor har Norge gjennom mange år vært en pådriver for livsviktige og billige medisiner.

110 Det skal vi fortsette med, for resultatene er svimlende gode.

Små sprøytestikk gir millioner av barn hele livet i gave.

Et strøk salve kan redde mor.

At så mange mødre og barn får leve, mener jeg er et mirakel i vår tid.

115 Like før jul ble åtte helsearbeidere drept mens de vaksinerte barn i Pakistan mot polio.

De ble drept fordi ekstreme fundamentalister vil hindre vaksinerings av barn.

Det er så avskyelig.

De brutale drapene speiler menneskeforakt, intoleranse og er en fornektelse av

120 kunnskap og fremskritt.

#

125 Året vi la bak oss i natt ga både oppløftende og alarmerende nyheter om fattigdom og klima.

Fra Nordpolen fikk vi en kraftig vekker.

Isen smelter i et omfang selv ikke de verste pessimistene var forberedt på.

Fra FN i New York kom et gledens budskap.

130 Verden har nådd det kanskje viktigste av FNs tusenårsmål, å halvere andelen som lever i ekstrem fattigdom.

Det viser at det nytter.

Når verden går sammen, får vi det til.

135 Nå må vi få det til også på klima.

Derfor trapper Norge i år opp innsatsen i klimakampen.

Kloden trenger så desperat en avtale som gir håp.

Vi ønsker å lede an for å få det til.

140 Men vi må også handle mens vi forhandler.

Vi må gi klimaet førstehjelp.

- rense utslipp,

- redde skog

Jeg tror at verden klarer dette.
Vi må tro det.
Og så må vi, også her, løfte sammen.

150 #

Her hjemme ble fjoråret preget av modige mennesker.
For en måned siden hedret vi 22 kvinner og menn med Edel dåd-medaljen for
motet de viste da terroren rammet Norge.
155 Hver og en av dem som kom alene og først, måtte ta sin beslutning.
Det handlet om liv og død.
Andres liv.
Eget liv.
Uten hjelm og uten vest krysset de fryktens grense.
160 Med egne hender reddet de liv.
Å hedre dem, er å gjøre ære på menneskets dype vilje til godhet.

Også samiske Eli Anne Nystad viste mot. Hun ble trakassert og forsøkt påtent
av en guttegjeng.
165 23-åringen fant seg ikke i det.
I stedet for å bøye hodet, tok hun et offentlig oppgjør med mobberne.
Eli Anne snudde en personlig ydmykelse til en opinion mot mobbing.
Og ble et forbilde.

170 Et annet forbilde er 15 år gamle Juliane Asdal fra Tromøy.
Hun orket ikke lenger å se på at nettet flommet over av grov hets.
Derfor startet hun antimobbe-kampanjen «Stop it» på Facebook.
Kampanjen følges nå av ungdom fra nord til sør.

175 Jeg er enig med Eli Anne og Juliane.
Ingen fortjener å bli mobbet.
Og ingen skal få true andre uten konsekvenser.
Derfor vil regjeringen at hatefulle ytringer på nettet skal straffes.
Til våren vil vi fremme et lovforslag om dette til Stortinget.
180 Men husk - vi har alle et ansvar for å ta et oppgjør med mobbing.

#

185 Mitt personlige forbilde i 2012 er syv år gamle Even fra Salangen.
Den tapre gutten nektet å dø i et branninferno for over to år siden, men de
fysiske skadene ble verre enn vi orker å ta inn over oss.
Even og familien kunne sunket ned i håpløshet.
I stedet mobiliserte de et mot som beseiret sorgen og smertene.

190 Dere har minnet oss om livets egentlige verdi.
Jeg ønsker dere alt godt.

#

195 Også i år feirer mange nordmenn nyttår i fredsskapende arbeid rundt om i
verden.
Soldater. Hjelpearbeidere. Helsepersonell.
Vi retter en varm takk til alle dere.

200 Og vi minnes dem vi har mistet.
Under NATO-øvelsen Cold Response i mars omkom fem av våre offiserer i den
tragiske flyulykken ved Kebnekaise:
Oberstløytnant Truls Audun Ørpen,
205 Kaptein Bjørn Yngvar Haug,
Kaptein Ståle Garberg,
Kaptein Siw Robertsen og
Kaptein Steinar Utne.

210 Vi mottok budskapet om deres bortgang med dyp sorg.

#

På årets første dag går tankene til vår kjære kongefamilie.
215 I fjor feiret vi kongeparets doble 75-årsdag.
I dag vil vi takke for enda et år med flott innsats for Norge.

Jeg vil også takke alle som er på vakt denne nyttårshelgen.
Sykepleiere og brannmenn,
220 brøytebilsjåfører og losere.
Og mange andre.
Takk for at dere passer på mens vi feirer.

225 En særlig hilsen til hver politimann og -kvinne som er ute på patrulje i natt.
Dere bærer ansvaret for vår trygghet med klokskap og mot.
Det takker vi dere for.

Godt nytt år!

230

Kilde

www.regjeringen.no

Emner

1913, Kvinner, Kvinnesak, Nordmenn, Norsk historie, Nyttårstale, Stemmerett

235

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/norge-beveger-seg-i-riktig-retning>

240

245

250

255

260